

Гетьман Віталій Вікторович,
слухач магістратури
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ЗАПОБІГАННЮ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Актуальність обраної тематики проявляється в тому, що незаконний обіг зброї – це складне антисоціальне явище, яке не має державних кордонів. Поширення незаконного обігу зброї в Україні повторило шлях більшості країн післярадянського періоду, чому сприяли такі фактори, як розкрадання на різних, у тому числі – військових підприємствах; зростання організованої злочинності; порушення принципів соціальної справедливості; девальвація моральних цінностей тощо. Зростаючі масштаби незаконного обігу зброї, особливо у період військового протистояння у нашій країні, завдають реальної загрози громадській безпеці у суспільстві.

В даному аспекті варто дослідити взаємодію правоохоронних органів в сфері протидії незаконного обігу зброї.

Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку – це вид правовідносин, у які вступають органи поліції різного рівня з правоохоронними органами, іншими органами державної влади та місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями з метою підвищення ефективності діяльності Національної поліції щодо забезпечення публічної безпеки та порядку, шляхом організації і планування спільних заходів у цій сфері, об'єднання інформаційних, технічних, людських та інших ресурсів для спільного їх використання [1, с.54].

Взаємодію правоохоронних органів у запобіганні незаконному заволодінню вогнепальною зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами варто розглядати у декількох аспектах: по-перше, це взаємодія між правоохоронними органами по горизонталі та по вертикалі; по-друге, це взаємодія між правоохоронними органами та громадськістю й громадськими організаціями; по-третє, це взаємодія правоохоронних органів України з різними міжнародними організаціями.

Участь громадськості у правоохоронній та правозахисній діяльності сягає своїми коренями у вікові традиції. Вона здійснювалася протягом багатьох століть існування нашого суспільства і держави. Свою багатолітню історію має і участь громадян в охороні громадського порядку та боротьбі з правопорушеннями. Якщо у докласовому суспільстві упорядкування суспільних зв'язків і відносин та забезпечення порядку регулювалися

звичаями і традиціями, то з розподілом праці, появою приватної власності і класів основними регуляторами громадського порядку виступили мораль і право, що стали охоронятися суспільством і державою [1, с.89].

Взаємодія правоохоронних органів і громадськості відбувається у певних формах, під якими необхідно розуміти зовнішнє вираження сумісної правоохоронної діяльності працівників НП України і населення у сфері охорони громадського порядку і боротьби з правопорушеннями. Найчастіше до них відносять спільне патрулювання, рейди, обходи, огляди; спільне планування заходів щодо охорони громадського порядку; інструктування працівниками правоохоронних органів членів громадських формувань; обмін інформацією про оперативну обстановку (вчинення злочинів, викрадення речей, масові заворушення тощо); проведення спільних нарад, семінарів і зборів з правоохоронної тематики; спеціальна та правова підготовка громадян, які бажають виконувати правоохоронні функції та інші.

Взаємодія правоохоронних органів з громадськими об'єднаннями – це передбачена законами та відомчими нормативними актами, узгоджена за своїми цілями, завданнями діяльність усіх суб'єктів попередження правопорушень, яка спрямована на недопущення виникнення причин та умов правопорушень, їх профілактику, налагодження зв'язків з населенням і громадськістю, розробку спільних заходів з попередження правопорушень та покращення громадського порядку та громадської безпеки в державі.

Спільна діяльність правоохоронних органів і громадськості у боротьбі з незаконним обігом зброї, так як і взагалі з правопорушеннями, є одним із напрямів удосконалення правоохоронної діяльності. Це особливо важливо зараз, коли поглиблюються процеси диференціації та інтеграції правоохоронних структур і населення, які знаходять відображення у найрізноманітніших сферах життя суспільства. Підвищення ефективності функціонування соціальних систем суб'єктивно пов'язано з необхідністю вдосконалення управління ними, покращення координації структурних елементів, організації взаємодії між ними. Завдання щодо охорони громадського порядку і боротьби із правопорушеннями не можуть бути вирішені без оптимального використання усіх наявних сил та засобів взаємодіючих суб'єктів. Спільна діяльність правоохоронних органів і громадськості у цій сфері потребує покращення організаторської роботи керівників структурних підрозділів органів НП України і керівників (командирів) громадських формувань правоохоронної спрямованості. Логічним наслідком розвитку нормативно-правової бази взаємодії правоохоронних і громадськості було б нормативне закріплення цієї діяльності [2, с.15].

Таким чином, говорячи про взаємодію правоохоронних органів у запобіганні незаконному заволодінню вогнепальною зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, ми маємо на увазі такі її аспекти: по-перше, це взаємодія між правоохоронними органами по горизонталі та по вертикалі; по-друге, це взаємодія між правоохоронними органами та

громадськістю й громадськими організаціями; по-третє, це взаємодія правоохоронних органів України з різними міжнародними організаціями.

1. Кучер В. М. Запобігання незаконному заволодінню вогнепальною зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами : дис. докт. філос. наук : 081 / Кучер Василь Михайлович. Київ, 2021. 207 с.

2. Соловій Я. І. Теорія попередження та її вплив на формування кримінально-правової політики України щодо мети покарання. Політика української держави у сфері боротьби зі злочинністю : зб. матер. Всеукр. наук.-теорет. семінару (м. Івано-Франківськ, 17 груд. 2009 р.). Івано-Франківськ, 2009. С. 14–18.

Ванат Наталія Юрївна,
слухач магістратури
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПІДЗВІТНИМ НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Складні і неоднозначні зміни, які відбуваються в Україні на шляху становлення демократичної держави, постійно потребують здійснення комплексного і системного реформування всіх галузей вітчизняного права і багатьох сфер суспільного життя. Адміністративно-правова реформа як складова частина такого реформування охоплює всі явища цієї сфери, особливо ті, існування і реалізація яких супроводжується застосуванням заходів державно владного впливу. Головною метою реформи правової системи є найповніше забезпечення конституційних принципів організації державної влади, принципу верховенства права, гуманістичних потребностей щодо діяльності держави.

У юридичній літературі цій проблемі приділяється недостатня увага, незважаючи на її очевидне науково-практичне значення. Даному питанню та проблемі удосконалення порядку провадження у справах про адміністративні правопорушення в органах внутрішніх справ у цілому присвятили свої праці такі вчені як: О. І. Остапенко, О. М. Бандурка, В. К. Колпаков, Д. М. Бахрах, А. Т. Комзюк, М. М. Стоцька, О. М. Дядькін, М. О. Ктіторов та інші. Проте, у працях зазначених науковців відсутній єдиний уніфікований підхід до проблеми удосконалення порядку провадження у справах про адміністративні правопорушення в органах внутрішніх справ.

Метою є теоретичне дослідження особливостей провадження у справах адміністративних правопорушень підзвітних НПУ.